

Nakonec se to uskutečnilo. Jedním z míst byl Úštěk v litoměřické diecézi. Trvale museli být na pobytu vždycky aspoň dva bohoslovci, taky sem dojížděl pravidelně kněz, třeba až z Ústí nad Labem. Ostatními byli většinou laici, kteří se často střídali. Mnozí byli trochu zklamání, těšili se na švandu, ale byla to spíš makačka. „Bohouši“ zavedli hned od začátku pevný řád modliteb, breviáře a bohoslužeb slova, na to byli všichni připraveni. Méně už na to, že se dětem museli opravdu věnovat od rána nejen do večera, ale i do noci. V prvních dnech tam dokonce některé děti přespávaly. Doma o ně nestáli. Ovšem to nebylo možné, protože studenti sami nemohli vyjít s hubenými domácími příjmy. Později děti odcházely na oběd a večeri domů, časem přece jen chodily domů spát.

Antiochie prodělaly tedy taky svůj vývoj. V Úštěku třeba od jednoho vaříče přivezeného z domu až po starý sporák a stůl se židlemi, který slavnostně přivezl Ruda a ještě nějaký nábytek ze starých sgarbů sbil. Měl totiž nábytkářskou průmyslovku, i v semináři klukům občas stloukl nějaké potřebné poličky. Jeden rok bydlel s Leem, taky mu jednu vyrobil, ale především mu, k jeho velké radosti, podložil dřevem fotografie jeho milovaných ikon. O antiochiích vyprávěl tak nadšeně, že i Lea časem pro ně získal. Ten dalšího bohoslovce z královopolské farnosti, Jendu Kříže. Dokonce i na část vánočních prázdnin. „Co by to bylo za kněze, který by se neuměl o sebe postarat,“ agitoval hovorný Ruda, „a když o sebe, tak taky o děti, ne?“ Nepředstavoval si to růžově, ale skutečnost je pak zmáčkla tvrdě. Nejen v tom hmotném.

I zlí jazykové plivali tady tak jako jinde špinavé sliny. Když ne o všem, tak o tom, co nemohli pochopit. Prosím vás, mladí lidé, kluci a holky sami. Neříkejte, že spí každý zvlášť! Nepochopili by, nemělo cenu cokoli vysvětlovat, když na to veřejně narazili. Bohoslovci se však jen tiše podívali. Možná, že jejich oči, možná svědectví děti ztišily podezření. Tady nikdo „nehrabal na svém písečku“, nikdo z bohoslovců, kteří někdy na antiochiích byli, kvůli děvčatům ze semináře neodešel. Převládla nejen pěstovaná úcta k dívkám, ale vědomí poslání. Děvčata jim byla taky nevědomky svazována. Ovšem, že se jim slovácký jiskrný synek Ruda líbil, ale území bylo zakázané. A civilů nakonec bylo i na antiochiích dost. Jenomže i těm šlo o něco jiného - přivábit děti, aby aspoň na chvíli okusily, jak voní dobro.

„Máš má ovečko dávno spát“... hrával a zpíval jim Leo na dobrou noc u táboráku a děti se potichu rozházely. Ale pořád ještě měly před sebou - zítra -. „Zítra tady ještě budete, co zítra budeme dělat, kam pojedeme, s kým budeme hrát fotbal?“ .. věšely se na všechny než daly dobrou noc. Dívky některé i pohladily, děti se už nechaly, nebyly zdivočelé jako první rok. Bohoslovci však byli na vnější projevy přízně velmi opatrní. Leo, který byl na táboře v Americe, jim vyprávěl, že než ho nechali s dvanácti desetiletými „ragánky“, byli mezi nimi i černoušci, výslovně mu přikázali, že je nesmí ani pohladit. Tam by to

bylo považováno za projev eventuelní homosexuality. Jiný kraj, jiný mrav. Ale bohoslovci si proto dávali velký pozor.

Časem antiochií přibývalo nejen v Čechách, ale i v moravském pohraničí. Otec Marek, už vysvěcený kněz, však „obhospodařoval“ všechny. Jednou se stavil v Úštěku s několika kluky své farnosti právě o Vánocích, kdy podnikavý Ruda právě vyjížděl z fary v čele průvodu. Jako biblický Josef vedl za uzdu sice nikoli osla, ale koně, dobráčkou vypůjčenou herku, na níž seděla ustrašená městská dívka v roli Panny Marie. Jen prý dítě jim nikdo nechtěl půjčit. Zato dvě ovce pobíhaly předtím na farním dvoře a teď měly statovat znovu v živém Betlému. Leo si přehodil jakýsi zlatý háv - doma předtím maminka marně přemýšlela, k čemu mu v pustém pohraničí bude - a hrál na kytaru koledy. Mládeže a děti se sešlo kolem hodně, nakonec se naučili i nějaké koledy a zpívali s „antiochiáky“. Ti secvičovali předtím nějaké scénky, takže pomalu navazovali kontakt. Hubeňoučký, „přiměřený podmínkám“, jak se říkalo. Když pak šla celá antiochie dokonce jednou na diskotéku, málem vyrazila místním „borcům“ dech.

„Nechovali se jako naši nepřátelé, jsou čistí ateisté, hledí na nás dokonce s úctou, asi jako my na budhistické mnichy, o kterých toho moc nevíme,“ sdělovali si pak po návratu.

To byly jen světlé stránky antiochie. Ty, které pravdivěji vylouply realitu, hořkly ve vzpomínkách i ústech. Děti, které za nimi chodily, neuměly mluvit jinak než s hrubými až oplzlými výrazy málem v každém druhém slově. Vůbec si nebyly vědomy, že něco není v pořádku.

„Máš kam jít spát?“ ptal se hned zkraje bohoslovec v jiné antiochii jednoho chlapce, který ve sprostárnách vynikal. Chlapec řekl něco, co tazatel čekal, pak teprve vysvětlil, že „fotra“ nemá a matka je s někým za peníze.

Bohoslovci museli mnohé pomíjet, nemělo cenu dětem vysvětlovat, že tak nemohou mluvit, když mohli nebo museli tak doma žít. „Aspoň neklejí,“ říkali si na omluvu. Je ovšem pravda, že když se antiochie opakovaly už třetí rok, děti snad přece jen vycítily, že se chovají jinak než antiochiáci. Těšily se už na své kluky, jak jim říkaly, psávaly jim. A vyslovily něco, co zvlášť Ruda velmi bolestně vnímal:

„Co je to platné, že jste tady s námi, když zase potom odjedete. To skoro nemá cenu, když je tady potom prázdnou.“

Dětská slova Rudu motivovala nakonec k tomu, že zašel za otcem biskupem Vojtěchem a poprosil o uvolnění po svěcení do litoměřické diecéze. Jemu otec biskup vyhověl. Dnes otec Rudolf skutečně „prolévá svou moravskou krev“ v Čechách. Dělá spirituála na biskupském gymnáziu v Bohosudově, kde má asi jen sedm věřících studentů. A snaží se lanařit dalšího jáhna z brněnské diecéze,

aby za ním šel a vypracoval mu učebnice. Opravdu to nemá ani jeden biskup lehké!

Snad pro to, že poznali otce Lea na antiochiích, dali otec Pavel i otec Marek biskupství na Lea typ, aby nastoupil ve Fatymu. Aniž mu cokoli řekli, dověděl se to až těsně po svěcení. Ale šel tam sloužit rád. Ostatně první místo se prý neodmítá, to je „od Boha“, jak znělo staré kněžské pořekadlo.

Ne každý ve Fatymu vydržel, jeden jáhen, na kterého sázeli, to vzdal. A boslovci v semináři prý tnou, jen aby se do Fatymu nedostali. - Příliš tvrdý režim a moc práce - říkají se strachem.

„Zkrátka, každý máme své místo“- vysvětlil otec Pavel a už se o tom tehdy nemluvalo.

„Jste modlitební atlet, myslíte, že když se celou noc modlíte, dá vám Bůh výměnou to, oč prosíte. Ale tak to přece není, to byste měl vědět,“ pouštěl se jednou jeden mladík do otce Marka, když skončila modlitební noc v Prosiměřicích v pět hodin ráno mší svatou. Monopro - samozřejmě, jak jinak než ve zkratce zněl název těchto setkání, většinou mladších lidí.

Otec Marek mládenci jen rukou naznačil cestu k autu. „Nechcete si o tom promluvit?“

„Klidně, jestli nejste moc unavený.“

„To jistě jsem, ale kdoví, kdy se naskytne taková příležitost.“

Ostatní osazenstvo auta přišlo po chvíli, ale mladík vydržel celou jízdu až na Vranov mlčet. Promýšlel si své nejasnosti. Teprve při čaji, který otec Marek nabídl, se pustil do debaty znovu, tón byl už o trochu mírnější.

„Jsem rád, že se chcete o tom bavit, to je vždycky dobrý začátek,“ otec Marek konstatoval jednu z hlavních zásad naprosto přátelsky. „Ale jestli si myslíte, že s Bohem chci nebo chceme kšeftovat, tak to byste se mýlil. Já mu chci jenom dát to, co jsem dostal - touhu být s ním. To je - podle mě - velká milost. Rád mu proto dávám něco navíc, než co je má povinnost. A potom, jestli rozumíte obsahu slova - pokání - vím, že Bohu mohu dát jako pokání za tento kraj, za křivdy a nezájem v tomto kraji tak málo... Rád dát, víte, z lásky dáváme vždycky víc než musíme, ne?“

Mládenc poposedl a usmál se: „V tom se jistě shodneme, ale proč se nemodlíte sám, „nezajdete do své komůrky“, jak je to v bibli, proč strhujete do modliteb ostatní? Určitě je to pro vás potom příjemnější. Většina modlících se je mladých.. Připadá mi to jako hra na výkon, kdo vydrží déle.“

Otec Marek poněkud vtáhl spodní ret, pak se nadechl. Byl přece jen unavený. „Ale já nebo my přece nemáme s nikým domluvené, že tam musí vydržet, kolik hodin tam má být, to záleží na každém, kdo tam přijde. A určitě tam mladí nechodí pro senzaci. Možná hodně z nich i pro to, aby se uviděli, sešli, společně prosili nebo děkovali za stejnou věc, to ano, ale v tom je právě ono společenství, to je církev.“

Mládenc ho přerušil: „A modlil byste se tam v kostele sám celou noc?“

„Pochybujete o tom?“ otec Marek mu připomněl světce, kněze, který se vytrvale modlil sám, až to lidé nevydrželi a přišli se za ním na faru podívat. Nakonec se přidali. „Ale to byl světec,“ poctivě přiznal otec Marek. „Já nevím, jestli bych měl takovou sílu být opuštěný dlouho, jenom vím, že prosím nejenom společně, ale i sám.“ Nechtěl mu říct, že vlastně každým vdechem i výdechem volá k Bohu o pomoc pro tento kraj. „A pokud jde o bibli, víte, nesmíme vytrhovat jen to, co se nám hodí. Mohu vám citovat další místa, kde jsme naopak vyzýváni k modlitbě společně.“

„Já vím, беру to,“ přisvědčil mladík, „ale myslel jsem, že podle počtu odmodlených hodin doufáte ve vyslyšení. To se mi nelíbí.“

„Jednak, proč tak soudíte, a za druhé, bylo by špatné, kdybych chtěl já Bohu vnucovat svou vůli, co má dělat. To opravdu ne. Víím, že je na Něm, že je to milost, vyslyšení myslím, pokud se někdy splní něco z toho, oč prosím. Nemožu bombardovat a chtít uvidět hned zříceniny zla. Jen mohu doufat, že Bůh ví nejlépe, co z mých modliteb vyslyší, co je pro mne nebo pro nás k dobru.“

„Jenomže, otče, ti lidé, kteří se modlí, věří, že je Bůh vyslyší ve všem a hned. Těžko pak chápu, že se tak nestane.“

„Chodíte do kostela, aspoň někdy? Slyšel jste nějaké mé kázání?“ zeptal se otec Marek místo odpovědi.

„Sem ne, nejsem odtud, jen mě celý váš projekt Fatymu přilákal.“

„Víte, naši věřící snad už moc dobře vědí, že Kristus sice řekl: tlučte, atd, ale že je taky svobodný ve svém rozhodování. Že vidí jinak než my, vidí dál. Že třeba to, o čem se domníváme, že je nejlepší, v danou chvíli dobré není. Přesto nepřestávají nebo nepřestáváme prosit. Věříme, že Bůh to od nás přijme jako to nejlepší, co mu můžeme dát, kromě dobrých skutků, dobrého života. Dáváme mu svou důvěru a touhu být s ním. Třeba díky našim modlitbám dá něco někomu mnohem potřebnějšímu, než jsme my. Nebo naopak, i to už se mockrát stalo, že dá víc, než v co doufáme. Ale v prosbě o duchovní dary nemáme být neskromní. A právě těch je tady tolik potřebí.“

„Tak dobře, to je tedy jasné, ale vysvětlíte mi ještě, proč je tady jakési kastovnictví?“

„Propána, kde?“ otec Marek nechápal.

„No ti kluci na civilce, proč dřou na jedné faře, když jsou to třeba vysokoškoláci. A proč vlastně nenecháte všechny fary, ne jenom některé, obsazené civilisty?“

Otec Marek se srdečně zasmál, únava ho ještě přece jen nepoložila.

„Oni nepracují jen manuálně. Kdo je schopný, má spoustu jiných úkolů. Taky sem šli dobrovolně, na vojně by třeba dělali taky. Takže - bydlet snad musíme časem trochu jako lidi a ty dvě obsazené fary civilisty? Myslíte, že je z nich velký finanční užitek? To by vám řekli pastorační asistenti, kteří mají v „náplni práce“ vymáhání nájemného... Ale o tom raději ne... Ovšem ty spousty mládeže musíme někam umístit, nejen o prázdninách. Takže o využití far se spravedlivě dělíme. Víte, tým spotřebuje hodně... Myslíte, že je vykořisťujeme? Jen bychom potřebovali ještě jednu provozuschopnou faru, aby se nás na Vranově netísnilo dvanáct, aby každý - tedy i civilkáři a asistenti - měli trochu soukromí. Aspoň fiktivního. Těžko si někdo, kdo tam nebyl třeba jen jeden den, dovede představit ten cvrkot, ten pohyb. Dá se tomu přivyknout, ale chvilka klidu - och, jak bych ji někdy přivítal.“

Mládenec se dovtípil, zvedal se.

„Ještě něco vám řeknu, pokud se vám zdá, že máme pořád kolem sebe moc lidí, které jsme zlanářili - musím moc často prosit svého Pána o sílu, nebo s ním prostě být i v těch lidech kolem sebe, protože těch hodin, kdy jsem já i druzí sám ve studeném chrámě nebo jen třeba s pěti lidmi, je moc. Nebo nepřijde nikdo. A příprava na setkání mě stojí hodně času.“

Je to tady drsné pohraničí, nemyslete. Ale... za tebou jsem, Pane šel, ty mi dáš sílu.“ Otec Marek se s mladíkem rozloučil.

Ten šel překrásnou silnicí mezi zalesněnými kopci a přemýšlel o rozhovoru. Věřil otcí a - kupodivu - chápal. Předtím se bál jakési okázalosti, vystrkování zbožnosti na oči, ale teď uvěřil, že modlitba je pro tyto misionáře skutečně potravou a potřebou duše.

Představa mladé dívenky, Panny Marie, plné milosti, plné Ducha, která statečně putuje s karavanou dalekou nevlídnou kamenitou nebo písečnou pouští za příbuznou Alžbětou do svěžího a krásného Ain Karim motivovala kněze týmu, aby zorganizovali pravidelná setkání mládeže.

Putovat tak daleko v pozeňnaném stavu v tehdejší době.. Jaká pokora k službě! Ale putovat s Ježíškem, setkat se pak s příbuznou, která už nedoufala ve vlastní pozeňnání dítětem - jaká ochota, radost, i touha musela obě ženy spojoval! Jaká láska voněla každým dnem jejich setkání!

Kéž něco z této pohody duší oblaží i setkání mladých, tak prosili kněží, když pravidelné Ain Karim na Znojemsku zorganizovali.

„Islám je ochuzen o synovskou důvěru k Bohu. Uctívá jen Boha silného, s nesmírnou úctou. Ale bez intimního vztahu. Nám zase vytykají, že jsme si z Boha udělali jenom kamaráda, z kostelů i vztahu k Bohu se úcta vytratila. Snad se nám podaří spojit i tu synovskou důvěru k otci, kterou nám odkázal Ježíš, i starozákonní úctu k Bohu, který j e,“ tak otec Pavel, velký biblista, připravoval tým na chystaná setkání.

Lechovice, Netín... tam, pokud nebyli mezi těmi, kdo setkání organizoval, poprvé putovali mladí. Zvědaví, mnohdy netušící, co je čeká. Jen to věděli, že jdou jako Maria s Ježíšem, aby posílili druhé. Ve zpěvech, scénkách, legracích, které v Netině připravil místní varhaník a komik Vladimír, zvaný Cípek. Zazněla pak i svědectví víry v osobních vyznáních. Vrcholem byla jako vždycky mše svatá a adorace před Nejsvětější svátostí.

Posilovali se i v osobních setkáních, v přátelských slovech a vědomí, že se zase sejdou. Bylo se stále nač těšit, otec Marek říkal, že se pořád něco musí dít. Vždyť přijeli pak i autobusem na Leovu primici. Mrtvo víru zabijí a každý není tak silný, aby mohl doufat v rozkvět osamocen. To Bůh nezamýšlel, chtěl a chce celé Kristovo tělo, celou církev.

Proto od května „pěší atlet“, jak by asi řekl onen pochybovač, zorganizoval něco dalšího. Začaly totiž pěší poutě z Vranova do Hlubokých Mašůvek na první sobotu v měsíci. Poprvé našlo odvalu vyslápnout třiadvacet poutníků. Z Vranova se vyšlo ve dvanáct, další poutníci se přidávali v Šumné, Olbramkos-tele, Kravsku. Dovedete si představit tu atmosféru? Rozpuklé jaro ve stromech, trylky skřivanů ve vzduchu, měkký les, pak světlounká pole s obilíčkem, mezi tím zpěvy nebo růženec, který překrývá všechno pohanské v kraji a vrací zemi její původní Bohem zamýšlenou podobu? Nechce se v tu chvíli věřit, že by se našel někdo, kdo by řekl, že Bůh není dobrý, nebo kdo by pochyboval o tom, že Bůh existuje.

Jen kněží ve zpovědnicích to věděli a poznali i mimo ně. Bohu díky, mnoho lidí hledalo Boha, ale cesta k osvícení a poznání byla kolikrát tak dlouhá. Kolik to muselo být poutí, než člověk odpověděl na Boží výzvu. Ne fyzických poutí, ale cest hledání. Kolik hodin trpělivých hovorů otce Milana, Marka, Pavla. Kolik pochybností a nejistot musí člověk překonat, než si aspoň jen trochu na Boha sáhne. A ani potom se zloduch nevzdává, zkušeně, profesionálně - vždyť je to padlý anděl s vysokou inteligencí, mnohem chytřejší než člověk - radí člověku, jak být víc než Bůh, jak se od něho odpoutat a nebýt na něm závislý. “Rady zkušeného d'ábla“zamořují dál vyčištěné prostory. Jenže nemohou projít přes něco, co je silnější než nenávisť:

„Musíte se do Krista zamilovat, pak vás nic nemůže strhnout zpátky,“ vysvětlovalo jednou jedno děvče muži, který stále nechápal, jak ona slyší Boží hlas. „Když máte někoho rád, tak i když je od vás vzdálený, a vy ho fyzicky nemůžete slyšet, přesto cítíte jeho blízkost a víte, co má rád.“

Byla to jedna z „Ňufinek“, tým měl legračně pojmenované skupiny mladých z různých vesnic. Kolik těch jmen asi bylo? A kolik rozhovorů během cesty, když se právě nezpívalo, nemodlilo, nebo „neblblo“. Protože prostor pro oddech patřil k pauzám soustředění.

Cestou se přidávali i zdatnější starší lidé. A využívali možnosti rozhovorů. Ne jen k tomu, aby hledali útěchu, jak se mnozí domnívali, když je viděli, ale aby poznávali Boha jako nejinteligentnějšího partnera. Ti ovšem častěji využívali prostoru po biblických hodinách.

„Jak mi může pomoci víra, otče, když nemám práci, když mi muž zahybá, když moje dítě pláče, že druhé má víc a já mu to nemohu koupit, když se ve světě všechno měří jen na výkon, když všude vítězí síla, moc. Jak mi v konkrétních případech víra pomůže, nebo je oporou?“ To byly nejčastější dotazy, problémy, které lidi trápily.

„Co vždycky pomůže, je Boží slovo, jeho pravda, slib věrnosti nám lidem, jen je znát, nebo aspoň vědět, kde je hledat,“ to předávali otcové dál. Samozřejmě, že rozebírali v odpověď náležité biblické citáty a doporučovali literaturu, nebo pak sami půjčovali, protože délka hovorů nestačila a často za všemi pochybnostmi byla jen naše neznalost a lenost poučit se. Ale okamžitý přímý kontakt působil jako povzbudivá injekce.

„Bůh je ten, který nemá nároky na výkon,“ připomínal otec Marek často, protože si vybavoval nedůvěru onoho pochybovače. „Jenom domysleme, že má člověka rád takového, jaký je. Neměří podle dosaženého, podle majetku, ale podle toho, co mu dáme z lásky. Vzpomeňte na boháče a „ucho jehly“ a další věty evangelíí. Bůh je spravedlivý, proto - k čemu bude zlodějům a podvodníkům jejich úspěch jednou na onom světě. Neodvažují se říct, že k zavržení, ale.. A k čemu už na tomto světě, myslíte, že ke štěstí? Ba ne, jak často jsou tito lidé štvání strachem.“

Otec Pavel, který byl u rozhovoru dodal: „To ale neznamená, že má dát věřící ruce do klína a nebojovat proti nespravedlnosti. Ale víra mu pomůže přitom k vnitřnímu klidu, dokáže bojovat bez nenávisti a intrik, pokud skutečně žije podle zásad víry. Když je člověk plný dobra, není v něm pak místa na zášť, zlobu. Netrápí se nesmyslně, nemalomyslní. Jenom je v něm spravedlivý hněv, to ano. Takový člověk má jistotu, že Bůh je s ním, že všechno vidí a zasáhne tak, jak je to pro člověka nejlepší. Duch svatý vede člověka, jak v takových situacích jednat - myslím tím třeba tu nevěru, nezaměstnanost. Neznamená to nečinně sedět, nehledat pomoc. Znamená to modlit se o větší víru, spolehnout se

naprosto, že Bůh vede mé kroky a - jednat v Jeho jménu. Jednat - Bůh přihraje partnery, kteří buď poradí, nebo pomohou. Jen tu hlubokou víru to chce a odevzdanost.“

Sami otcové pak nepomáhali jen slovy. I při tom málu, co mohli. Ale o tom se „svět“ nedověděl. Ani o tom, jak hledali ty, kteří by v sociálních problémech pomohli profesionálně.

„Říkáte, otče, že víra, hluboká víra pomůže ke klidu, důvěra v Boha přinese pomoc. Ale jak mám uvěřit, tolik se snažím - a prázdno,“ nešťastně se na otce Pavla obrátil jeden člověk.

„Nebudeme to brát tragicky, ale jestli chcete, promluvíme si. Otec Pavel si popotáhl kalhoty, které mu sklouzly pod břicho, zastrčil košili a nabídl, jestli se muž s ním nechce zpět kousek z Mašůvek projít. Otce Marka a Milana poslal autem s ostatními poutníky. Když muž přikývl, vydali se pomalu na cestu. Stíny se pomalu dloužily, nebe mělo jen malinký kousek purpuru ze zapadlého slunce nízko na obzoru. Vál lehký větřík, bylo svěže. Kolem nich se ještě vraceli lidé z pouti, sem tam někdo pozdravil, otec Pavel se úsměvně klaněl, nebo zdravil první. Až za vesnicí zůstali úplně sami. „Představuji si, že právě tak šli Emauzští učedníci s Kristem po jeho zmrtvýchvstání a - nepoznali ho. Několik hodin spolu mluvili a - nic. Znáte ten příběh z evangelia?“

Když muž odpověděl záporně, Pavel se rozvykládal. S nadšením, protože v těch krajích byl a důvěrně znal celou bibli.

„Poznat Krista z jeho slov můžeme, ale uvěřit v něho jako v Božího syna, to sami nemůžeme. To je totiž milost, kterou může dát jenom Bůh otec. Ale jestliže Kristus řekl: já jsem cesta, pravda a život... jistě onu milost vyprosí, když se ho budeme snažit poznat. Zkuste proto prosit vlastními slovy o takový dar, nebo se zkuste modlit slovy otčenáše, umíte? Nejlepší cesta by však k tomu ještě byla, kdybyste se přiřadil k těm katechumenům, kteří čekají jako dospělí na křest. Probíráme s nimi nejdůležitější pravdy, dáváme i „úkoly“, otec se uličnický zasmál jako kluk. Zkuste, třeba se poposunete dál. Ale už to, že chcete,“ otec položil na ta slova velký důraz, „je signálem, že vás Bůh drží už za ruku a nepustí. Dovolíte, abych se s vámi na ten úmysl pomodlil a dal vám požehnání?“

Muž přikývl. Ještě pak dlouho šli kus cesty spolu, pak se muž odpojil, protože otec Pavel měl v plánu ještě dvě návštěvy k starším lidem, jehož příbuzní ho požádali. Pod košili měl burzičku s Tělem Kristovým, svatou hostií. Po všech zastaveních přišel na Vranov až za úplně tmy, šťastný, ale ještě hlouběji přesvědčený, že Bůh neodmítne pomoc všem hledajícím a potřebným.